

ARCHEOLOGICKÁ KOLOKVIA

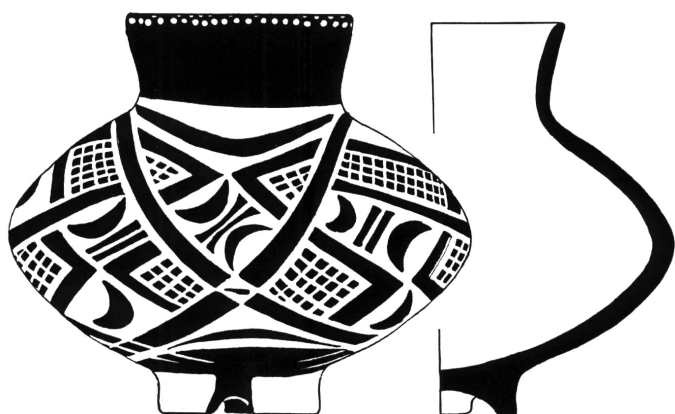
podzim 2018

Ústav archeologie a muzeologie si Vás dovoľuje pozvať na prednášku:

DOC. PHDR. JURAJ PAVÚK DRSC.

(ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV SLOVENSKEJ AKADEMIE VIED)

Neolitické kultúry na Balkáne a neolitizácia strednej Európy

Doc. PhDr. Juraj Pavúk DrSc.

pracuje v Archeologickom ústave SAV v Nitre od roku 1959, od r. 2000 ako emeritný vedecký pracovník. Venuje sa štúdiu neolitu a eneolitu na Slovensku a v strednej Európe, najmä otázkam genézy, interkultúrnych vzťahov a chronológie.

Vypracoval triedenie a chronológiu kultúry s lineárnou keramikou a lengyelskej kultúry. Viedol výskumy Dvoroch nad Žitavou, Nitre, Štúrove, Blatnom, Čataji, Santovke a inde. Od roku 1980 participoval na vedení výskumu v bulharskom Gălăbniku. Na základe výsledkov výskumu v Gălăbniku sa venuje podrobne problémom neolitu v juhovýchodnej Európe.

prednáška se bude konať ve stredu **31. 10. 2018 v 17.30** v učebni **T103/4** (Ústav archeologie a muzeologie FF MU, Kounicova 67a – budova VUT, Brno.)

Abstrakt:

Dlhoročný slovensko-bulharský výskum tellového sídliska v bulharskom Gălăbniku priniesol mnohostranne nové poznatky, ktoré spolu s výsledkami výskumov v povodí rieky Struma a na okolitých územiach umožňujú nové riešenie kľúčových problémov vývoja a vzťahov neolitických kultúr v juhovýchodnej Európe a v Anatólii. Novo objavená skupina Gălăbnik na Strume umožnila novo definovať kultúru Protostarčevo (na rozdiel od koncepcie Dragoslava Srejovića) na juhu centrálneho Balkánu, čo viedlo k poznatku, že kultúra Starčevo primárne vznikla na teritóriu kultúry Protostarčevo a nie ako sa pravidelne predpokladá na území pozdĺž Dunaja s eponymnou lokalitou Starčevo-Grad. Neolitické osídlenie na Balkáne sa dlhodobo kontinuálne rozvíjalo v mnohých regionálnych skupinách. V procese neolitizácie predneolitické populácie Balkánu a Grécka v priestore okolo Egejského mora si postupne z Anatólie osvojovali princípy neolitického spôsobu života a technológií bez toho, aby novovznikajúce autonómne archeologické neolitické kultúry do juhovýchodnej Európy a na Balkán prinášali migrujúce agrárne populácie z Anatólie alebo z Blízkeho východu. Išlo skôr o etapovité difúzne šírenie znalostí a princípov agrárneho hospodárstva. Na severnej periférii kultúry Starčevo sa analogicky sformovala stredoeurópska kultúra s lineárnou keramikou.

